

Академија наука и умјетности Републике Српске

**СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН РАДА
Академије наука и умјетности Републике Српске
(2022–2025)**

Бања Лука, мај 2022.

СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН РАДА АНУРС-а (2022–2025)

УВОД

Академија наука и умјетности Републике Српске, као институција од посебног друштвеног интереса, своју дјелатност планира путем израде трогодишњих средњорочних и годишњих планова рада. План рада Академије наука и умјетности Републике Српске (2022–2025) заснован је на утврђеној мисији и визији, општим циљевима и задацима Академије, остигнутом нивоу у развоју (стање), те програмима рада одјељења, одбора, комисија и института Академије. Средњорочни програм рада конципиран је тако да садржи: 1. Опис надлежности – мисију и визију АНУРС-а; 2. Анализу достигнутог нивоа развоја АНУРС-а; 3. Средњорочне циљеве и задатке; 4. Планиране активности на остваривању средњорочних циљева и задатака; 5. Организационо-финансијске претпоставке за остваривање средњорочног плана.

І. ОПИС НАДЛЕЖНОСТИ – МИСИЈА И ВИЗИЈА АНУРС-а

Мисија и стратешки задаци Академије наука и умјетности Републике Српске дефинисани су Законом о Академији и Статутом Академије. Њена надлежност исказана је кроз мисију и визију рада и развоја, која је установљена на Оснивачкој скупштини АНУРС-а (11. октобра 1996). Академија, као највиша научна и умјетничка институција, задужена је да развија научну мисао, његује умјетност и подстиче културни развој. У овом средњорочном плану рада (2022–2025) органи Академије ће, кроз различите облике рада, усмјерити своју дјелатност на реализацију трајних циљева и задатака:

- рад и залагање за слободу научног и умјетничког рада и њихово подстицање;
- његовање и развијање српског језика и ћириличног писма;
- проучавање и подстицање истраживања значајних за економски, технички, културни и образовни развој Републике Српске;
- учествовање у утврђивању опште политике у области науке и умјетности и у утврђивању програма научног рада, развоја културних дјелатности и образовања у Републици Српској;
- организовање и координисање истраживања у свим областима науке и израђивање критеријума за вредновање резултата научног и умјетничког рада, помагање усавршавања научника и умјетника и подизање научног и умјетничког подмлатка;
- организовање научних скупова и савјетовања научника и умјетника из земље и иностранства;
- сакупљање, сређивање и проучавање резултата истраживања из области науке и умјетности;
- израда Енциклопедије Републике Српске;
- издавање сталних и повремених публикација из области науке, културе и умјетности и њихова размјена са научним организацијама и установама у земљи и иностранству;
- сарадња са научним, културним, привредним и стручним организацијама и установама у земљи и иностранству.

Органи Академије (Скупштина и Предсједништво), годишњим програмима рада и њиховом реализацијом, конкретизоваће утврђену мисију и трајне задатке и на тај начин допринијети развоју и афирмацији Академије.

II. АНАЛИЗА ДОСТИГНУТОГ НИВОА РАЗВОЈА АНУРС-а

Академија наука и умјетности Републике Српске основана је 1993. године Законом о Академији, као највиша научна и умјетничка установа у Републици Српској и као симбол духовне суверености, са задатком да развија и подстиче науку и унапређује умјетничку дјелатност. Она правно и стварно успјешно функционише већ 29 година. Законом је утврђен њен правни и друштвени статус, а Статутом су регулисани организација, начин рада и управљања, начин избора чланова, њихова права и дужности. Академија је установљена као највиша радна и репрезентативна научна и умјетничка установа од посебног интереса за Републику Српску. Има статус правног лица, којим управљају њени чланови и органи (Скупштина, Предсједништво и предсједник). Основна средства за рад Академије обезбјеђују се из Буџета Републике Српске. У протеклих 29 година Академија је дјеловала у складу са вишеструко провјереним критеријумима и вриједностима, прихваћеним у свјетској науци и умјетности. Подстицала је развој науке и умјетности, доприносила његовању и унапређивању културе, духа и стваралачких потенцијала Републике Српске. Своју дјелатност програмски је усмјеравала кроз реализацију сљедећих активности: 1. Припремање и одржавање научних скупова, округлих столова и научних симпозијума; 2. Реализовање научноистраживачких пројеката; 3. Издавачка дјелатност; 4. Изложбене активности (Галерија АНУРС-а) и 5. Међународна и међуакадемијска сарадња.

Академија је редовно, на годишњем нивоу, планирала и критички процјењивала постигнуте резултате у остваривању своје мисије и задатака. Резултати SWOT анализе показују да је у протеклих 29 година Академија реализовала: преко 100 научних скупова, округлих столова, симпозијума и научних конференција, домаћег и међународног карактера, у оквиру којих је изложено преко 2.000 реферата из различитих научних области. У сарадњи са другим научним институцијама, организовала је и реализовала преко 50 научноистраживачких пројеката, од којих је шест имало међународни карактер. Издавала је лексикографска дјела (*Енциклопедија Републике Српске*, први, други и трећи том), часописе (*Contemporary Materials*; *Грађа о прошлости Босне*), *Летопис АНУРС-а*, научне монографије, зборнике радова са научних скупова и округлих столова, споменице академицима и посебне публикације о Академији. Остварује међународну и међуакадемијску сарадњу са 12 академија наука из иностранства (потписани споразуми о сарадњи).

У критичком сагледавању остварених резултата (SWOT анализа) уочавају се и одређене тешкоће и ограничења у раду Академије, који се, прије свега, односе на квалитет припреме и одржавање научних скупова, недовољно ангажовање на изради и реализацији научноистраживачких пројеката, немогућности рада научноистраживачких института и недовољно изграђене стандарде издавачке дјелатности (класификација часописа и зборника са научних скупова).

III. СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ АНУРС-а

У предстојећем трогодишњем периоду (2022–2025) Академија наука и умјетности Републике Српске планира да реализује сљедеће циљеве и задатке:

1. Подићи квалитет припреме и одржавања научних скупова, према стандардима за одржавање међународних научних скупова, научних скупова са међународним учешћем и скупова од републичког значаја;

2. Повећати квалитет одржавања научних симпозијума;
3. Подићи квалитет припреме и одржавања округлих столова, према стандардима за округле столове са међународним учешћем и округле столове од републичког значаја;
4. Наставити одржавање научних трибина и тематских расправа;
5. Афирмисати учешће АНУРС-а у одржавању конгреса научних и стручних удружења;
6. Успоставити континуирано одржавање циклуса предавања;
7. Наставити реализацију одобрених и радити на изради нових научноистраживачких пројеката;
8. Повећавати квалитет издавачке дјелатности (анонимно рецензирање радова, класификација часописа и зборника, покретање излажења часописа из друштвених и хуманистичких наука);
9. Наставити са издавањем наредних томова Енциклопедије Републике Српске;
10. Повећати активности на представљању и промоцији издања АНУРС-а;
11. Извршити припреме и успоставити покренути рад научноистраживачких института АНУРС-а;
12. Унапређивати међународну и међуакадемијску сарадњу;
13. Радити на дигитализацији Академијиних издања и креирати фонд за науку при АНУРС-у;
14. Наставити сарадњу са Фондацијом „Привредник“.

IV. ИЗБОР НОВИХ РЕДОВНИХ, ДОПИСНИХ И ИНОСТРАНИХ ЧЛАНОВА

Према Закону о Академији и Статуту Академије наука и умјетности Републике Српске планирано је да се у 2024. години проведе процедура и изврши избор нових редовних, дописних и иностраних чланова АНУРС-а.

V. ОБИЉЕЖАВАЊЕ 30 ГОДИНА РАДА И РАЗВОЈА АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЈЕТНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Академија наука и умјетности Републике Српске у 2023. години навршава 30 година успјешног рада и развоја. Поводом тог јубилеја планирано је провођење више активности:

- израда посебне монографије о раду и развоју АНУРС-а (1994-2024);
- одржавање свечане академије;
- реализација међународног научног скупа „Српски духовни идентитет“;
- одржавање изложбе у Галерији АНУРС-а.

VI. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ НА ОСТВАРИВАЊУ СРЕДЊОРОЧНИХ ЦИЉЕВА И ЗАДАТАКА

I. Припрема и одржавање научних скупова

а) Међународни научни скупови

(учешће научника из најмање седам држава)

1. „Савремени материјали“ (континуирано се одржава сваке године);
2. „Српски духовни идентитет“ (организоваће се у континуитету, заједно са САНУ – Одјељење друштвених наука и Одјељење књижевности и умјетности).

б) Научни скупови са међународним учешћем

(учешће научника из најмање три државе)

1. Научни скуп „Утицај климатских промјена на производњу хране“ (Одјељење природно-математичких и техничких наука);
2. Научни скуп „Значај геолошких, рударских и еколошких података у просторно-планској документацији“ (Одбор за геонауке);
3. Научни скуп „Нови трендови у превенцији, дијагностици, третману и рехабилитацији акутног коронарног синдрома“ (Одбор за кардиоваскуларну патологију);
4. Научни скуп „Босна и Херцеговина између два свјетска рата“ (у реализацији скупа учествују сва одјељења Академије);
5. „Стотину година од смрти Алексе Шантића“ (научни скуп, трибина, зборник радова или монографија);
6. Научни скуп „Природни ресурси Републике Српске“;
7. Научни скуп „Основна оријентација у биљној и сточарској производњи на селу“ (Одбор за село);
8. Научни скуп „Новине у превенцији кардиоваскуларних болести“ (Одбор за кардиоваскуларну патологију“);
9. Научни скуп „Тридесет година Републике Српске“ (Сава четири одјељења АНУРС-а);
10. Научни скуп „Гроф Сава Владиславић – Рагузински“ (организатори: Српска академија наука и уметности, Академија наука и умјетности Републике Српске, Представништво Републике Српске у Србији);
11. Начуни скуп *Средњовјековни српски споменици Босне и Хума (XIII –XVII вијек)*, поводом научно-истраживачког и издавачког пројекта заједничког са САНУ (Одјељење књижевности и умјетности).

в) Научни скупови који ће се одржати уколико се обезбиједи средства из других извора

1. „Улога и значај генетике и оплемењивања у пољопривреди и шумарству“ (Одбор за биотехничке науке);
2. „Феритилитрет и репродуктивно здравље становништва Републике Српске“ (Одбор за репродуктивно здравље и демографију);
3. „Босна и Срби у доба бана Кулина“ (организатори: Српска академија наука и уметности, Академија наука и умјетности Републике Српске, Представништво Републике Српске у Србији).

II. Научни симпозијуми

1. Симпозијум „Улога и значај пестицида у производњи хране и животној средини“ (Одбор за биотехничке науке);

2. Научни симпозијум из подручја катализе, адсорпције (прераде нафте) – (заједнички симпозијум са компанијом „Алумина“, Зворник);
3. Научни симпозијум „Свјетски дан шума“ (Одбор за биотехничке науке);
4. Научни симпозијум „Новине у медицини“ (Одбор за хроничне незаразне болести);
5. Научни симпозијум „Малигне болести – пошаст XXI вијека“ (Одбор за хроничне незаразне болести);
6. Симпозијум *Новине у дијагностици и лијечењу тумора код дјеце*;
7. Научни симпозијум „Достигнућа у дијагностици и лијечењу тумора код дјеце“ (Одбор за хроничне незаразне болести);
8. Симпозијум Српског друштва за имунологију, молекуларну онкологију и регенеративну медицину (Одбор за хируршке дисциплине и Медицински факултет, Фоча);
9. Научни симпозијум „Токови реформе васпитања и образовања у Републици Српској“ (постигнути резултати и даљи токови);
10. Симпозијум „Психосоцијални фактор и кардиоваскуларне болести“ у оквиру Конгреса психијатара (сарадња са Удружењем психијатара и Удружењем кардиолога Републике Српске);
11. Симпозијум „Новине у тиреологији“ суорганизација са Удружењем ендокринолога и дијабетолога Републике Српске;
12. Научни скуп „Дани клиничке фармакологије и фармакотерапије“, (суорганизација са Удружењем клиничких фармаколога Републике Српске и Медицинским факултетом у Бањој Луци);
13. Симпозијум Одбора за кардиоваскуларну патологију АНУРС-а и Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ на XXIII конгресу кардиолога Србије;
14. Симпозијум хирурга Србије и Републике Српске са међународним учешћем, Фоча;
15. Симпозијум „Алергијска обољења – савремени ставови“.

III. Припрема и одржавање округлих столова

а) Округли столови са међународним учешћем

1. Округли сто „Економске перспективе Западног Балкана“ (Одјелење друштвених наука);
2. Округли сто „Квантитативна и квалитативна истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама“ (Одјелење друштвених наука);
3. Округли сто „Утицај радона на здравље становништва“ (Одјелење природно-математичких и техничких наука);
4. Округли сто / научни симпозијум „Дејтонски мировни споразум – 25 година касније“ (Одјелење друштвених наука);
5. Округли сто „Алтернативна горива“ (Одбор за нафту);
6. Округли сто „Пандемија COVID 19 код нас и у свијету“;
7. Округли сто „Свјетски дан хране“ (Одбор за биотехничке науке).

б) Округли столови републичког карактера

1. Округли сто „Биогорива и биомазива“ (Одбор за нафту);

2. Округли сто „Улога Уставног суда БиХ у примјени Општег оквирног споразума за мир у БиХ (Дејтонског мировног споразума)“.

IV. Научне трибине и тематске расправе

1. Научна трибина „Петер Хандке – добитник Нобелове награде за књижевност“ (Одјељење друштвених наука и Одјељење књижевности и умјетности);
2. Научна трибина „Савремена истраживања природе и дјеловања хербицида“ (Одјељење природно-математичких и техничких наука);
3. Научна трибина „Васкрсије Јањић – 50 година научног рада“ (Одјељење природно-математичких и техничких наука);
4. Трибине (књижевне вечери) поводом јубиларних годишњица српских умјетника, књижевника и научника;
5. Научна трибина / научни скуп „Сава Владиславић Рагузински – живот и дјело“;
6. Трибине посвећене истакнутим Србима мухамеданске вјере (нпр. Смаил-ага Темаловић, Хасан Ребац, Салко Назечић);
7. „Стотину седамдесет година од рођења Михајла Пупина“;
8. Научна трибина / округли сто „Сто десет година од открића атомског језгра“;
9. Научна трибина „Први свјетски рат – тема научних расправа у Академији наука и умјетности Републике Српске“;
10. Књижевна трибина *Књижевни историчар некад и данас* (Поводом стоте годишњице *Прилога* Павла Поповића (*Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*, Филолошки факултет, 1921 – 2021).

V. Учешће анурс-а у одржавању конгреса научних и стручних удружења

1. X конгрес о атеросклерози Србије – заједнички симпозијум САНУ и АНУРС-а (Одбор за кардиоваскуларну патологију);
2. IV конгрес Америчког колеџа кардиолога – Огранак за Републику Србију и Републику Српску (Одбор за кардиоваскуларну патологију);
3. V конгрес кардиолога Републике Српске (Одбор за кардиоваскуларну патологију АНУРС-а и Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ).

VI. Циклуси предавања

Одјељења и одбори АНУРС-а организоваће циклусе предавања о научно и друштвено актуелним темама. Избор тема, предавача и термина одржавања утврђиваће одјељења АНУРС-а.

VII. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКТИ

а) Вишегодишњи пројекти чија реализација се наставља

1. *Енциклопедија Републике Српске* – наставак реализације пројекта (институти и сва одјељења);
2. *Грађа о прошлости Босне* (наставак реализације пројекта);

3. *Црквенословенски споменици српски из Босне и Хума* (АНУРС–САНУ);
4. *Мјерење концентрације радона у основним школама Републике Српске* (Одјељење природно-математичких и техничких наука);
5. *Компаративно проучавање енергетске ефикасности стационарног и ротационог PV система* (пројекат финансира Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво, 2018–2022);
6. *Енергетска ефикасност соларних модула у зависности од њихове запрљаности* (пројекат финансира Министарство за научнотехнолошки развој високо образовање и информационо друштво);
7. *Атлас сунчевог зрачења у Републици Српској* (пројекат финансира Министарство за научнотехнолошки развој високо образовање и информационо друштво);
8. *Адаптивно управљање природним ресурсима Републике Српске* (пројекат финансира Министарство за научнотехнолошки развој високо образовање и информационо друштво);
9. *Праћење утицаја психотрауме у периоду рата на интима-медија комплекс код младих* (пројекат финансира Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво).

б) Израда нових пројеката

1. Пројекат *Насиље у породици и вршњачко насиље* (Одјељење друштвених наука);
2. Израда студије *Репродуктивно здравље – приоритетни друштвени задатак* (заједнички пројекат САНУ и АНУРС-а);
3. Пројекат *Инцидентација малигних обољења насталих као посљедица коришћења осиромашеног уранијума* (заједнички пројекат АНУРС-а и САНУ);
4. Пројекат *Репродуктивни потенцијал жена у Републици Српској* (биће предложен Фонду здравственог осигурања Републике Српске, Министарству здравља и социјалне заштите и Министарству за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво РС);
5. Научноистраживачки пројекат *Утицај пандемије COVID 19 на развој Републике Српске* (могућности и начини превазилажења посљедица);
6. Пројекат *Српска периодика у Босни и Херцеговини*;
7. Системски пројекат *Опструктивна плућна болест – рана детекција и лијечење, програм мјера у Републици Српској* (у сарадњи са Министарством здравља и социјалне заштите РС, 2021–2025);
8. Мултидисциплинарни пројекат *Здравље – стил живота и навике* (уз подршку Министарства здравља и социјалне заштите РС);
9. Научни пројекат *Саобраћајне повреде као медицински и социјални проблем* (израда пројекта била би предложена Министарству унутрашњих послова);
10. Пројекат *Истраживање природног, материјалног и духовног наслеђа Републике Српске* (сва одјељења);
11. Пројекат *Књижевни одјеци геноцида над Србима у XX вијеку* (Одјељење књижевности и умјетности);
12. Пројекат *Студије и чланци Владимира Ћоровића о новијој књижевности* (Одјељење књижевности и умјетности).

VIII. ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ

а) Издања за која се средства обезбјеђују из буџета АНУРС-а:

1. *Енциклопедија Републике Српске* (наредни томови);
2. *Љетопис АНУРС-а* (за сваку годину);
3. Часопис *Contemporary Materials* (два броја годишње);
4. Часопис *Грађа о прошлости Босне* (један број годишње);
5. Часопис из друштвених и хуманистичких наука (два броја годишње, почев од 2022);
6. Зборници радова *Савремени материјали* (један зборник годишње);
7. Петер Хандке, *Изабрана дјела*;
8. Каталогзи за изложбе које организује Галерија АНУРС-а;
9. *Дјелâ Војина Комадине* (саиздаваштво са Музичком академијом у Источном Сарајеву);
10. *Споменица академику Милораду Ђоровићу*;
11. *Споменица академику Пантелији Дакићу*;
12. *Споменица академику Љубомиру Зуковићу*;
13. *Споменица академику Радету Михаљчићу*;
14. *Споменица академику Васкрсији Јањићу*;
15. *Споменица Славици Јандрић, дописном члану АНУРС-а*;
16. *Српски дијалектолошки атлас*;
17. Издавање часописа из природно-математичких наука;
18. Монографија из подручја адсорпције, тј. катализе (група аутора);
19. Монографија *Утицај психотрауме на настанак кардиоваскуларних болести* (група аутора);
20. Академик Војислав Максимовић, *Погледи и подсећања*;
21. Издавање зборника са научних скупова и округлих столова који ће се одржати у периоду 2022–2025. година.

б) Издања која ће се штампати уколико се обезбиједје средства од Министарства или из других извора

1. *Библиографија академика Радована Вучковића*;
2. Превођење на енглески језик и штампања књиге *Ратни дневник Пале 1993–1995*, ауторке Јени Лигтенберг (приређивач академик Мирко Шошић);
3. *Одрживи развој и управљање природним ресурсима Републике Српске* – посебна едиција Обора за биотехничке науке при АНУРС-у (вишегодишњи издавачки пројекат);
4. Монографија *Нови трендови у дијагностици и третману акутног коронарног синдрома* (група аутора);
5. Монографија *Осиромашени уранијум и тумори*, аутор академик Марко Вуковић;
6. Монографија *Наука – стање и специфичности њеног развоја код нас и у свијету*, аутор Васкрсија Јањић;
7. Монографија *Земљиште и хербициди* (група аутора);
8. Монографија *Осиромашени уранијум и тумори*, аутор академик Марко Вуковић;
9. Ново Пржуљ, Весна Тунгуз, *Биомаса у одрживом коришћењу обрадивог земљишта*, (монографија);
10. Зборник радова са симпозијума „Свјетски дан шума“;

11. Зборник радова са округлог стола „Стратегија управљања минералним ресурсима и њихово коришћење“;
12. Академик Витомир Поповић, *Арбитража за област Брчко – спор или фарса стољећа*, друго издање;
13. *Зборник радова посвећен академику Станиши Тутњевићу поводом 80 година живота* (Филолошки факултет Бања Лука, АНУРС, Институт за књижевност Београд);
14. *Зборник радова о Стефану Митрову Љубиши*, поводом 200 година од рођења;
15. *Зборник радова о Тихомиру Остојићу поводом стогодишњице смрти*. Издање у сарадњи с Центром за српске студије;
16. Други зборници и монографије за које се у периоду 2022–2025. пронађу извори финансирања, односно средства за штампање.

в) Представљања и промоције Академијиних издања

1. Промовисање нових томова *Енциклопедије Републике Српске*;
2. Представљање зборника радова са научних скупова и округлих столова које организује АНУРС;
3. Промовисање монографија – издања АНУРС-а;
4. Представљање часописа које издаје АНУРС.

IX. ГАЛЕРИЈА АНУРС-а

1. Изложба поводом објављивања *Споменице академику Милораду Ђоровићу*;
2. Изложба дјела Момчила Моме Капора;
3. Перспективе, изложба младих аутора;
4. Изложба у сарадњи са САНУ;
5. Изложба Раденка Мишевића;
6. Изложба Стојана Ћелића;
7. Изложбе у сарадњи са музејима;
8. Приватне колекције умјетничких дјела у Републици Српској;
9. Милутин Миланковић, биографска изложба;
10. Изложба о Михајлу Идворском Пупину;
11. Изложба у сарадњи са Музејом Цептер;
12. Концерти класичне музике, у сарадњи са Академијом умјетности из Бање Луке;
13. Изложба академика Светомира Арсића Басаре, редовног члана САНУ. Дио средстава за поставку обезбиједиће Републички секретаријат за вјере;
14. Изложба младих умјетника – по два умјетника из Републике Српске и Србије; Поставку ове изложбе финансираће Граде осигурање Бања Лука.
15. Изложба академика Момчила Моме Капора (поводом 85 година од његовог рођења);
16. Изложба у оквиру сарадње са Матицом Српском из Новог Сада (1826), у оквиру манифестација посвећених обиљежавању Дана Републике Српске;
17. Вишегодишњи пројекат *Српско сликарство – друга половина XX вијека*, у сарадњи са Одељењем уметности и Галеријом музичке и ликовне уметности САНУ;
18. Књижевна трибина посвећена академику Момчилу Моми Капору;

19. Неколико концерата класичне музике у сарадњи са Академијом умјетности Универзитета у Бањој Луци;
20. У оквиру међународне сарадње са Руском академијом наука Комисија предлаже да се реализују самосталне изложбе угледних руских умјетника:
 - а) академског сликара Николаја Мухина, аутора мозаика у Храму Светог Саве у Београду;
 - б) вајара Александра Рукавишњикова, аутора скулптуре Стефана Немање у Београду.

Х. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ ИНСТИТУТИ

У периоду 2022–2025. године органи АНУРС-а активираће рад формираних научноистраживачких института. Планирано је да се конституишу научна вијећа, именују директори института, усвоје програми рада, израде научноистраживачки пројекти и обезбиједи финансијска средства за рад института.

1. Институт за српски језик и књижевност

Чланови Академије ангажоваће се у оквиру Института за српски језик и књижевност, чији ће рад бити усмјерен на:

- припрему апликација за пројекте, првенствено оне које финансира Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво;
- израду студија и пројеката, уз примјену истраживања у оквиру Института.

2. Институт за историју

Чланови Академије ангажоваће се у оквиру Института за историју, чији ће рад бити усмјерен на:

- припрему апликација за пројекте, првенствено оне које финансира Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво;
- израду студија и пројеката, уз примјену истраживања у оквиру Института.

3. Институт за друштвена истраживања

Чланови Академије ангажоваће се у оквиру Института за друштвена истраживања, чији ће рад бити усмјерен на:

- припрему апликација за пројекте, првенствено оне које финансира Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво;
- израду студија и пројеката за потребе привредних организација и других институција, уз примјену истраживања у оквиру Института.

4. Институт за природно-математичке и техничке науке

Чланови Одјелјења природно-математичких и техничких наука ангажоваће се и у оквиру Института за природно-математичке и техничке науке, чији ће рад бити усмјерен на:

- припрему апликација за пројекте, првенствено оне које финансира Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске;

- праћење развоја иновативних технологија кроз висококвалитетна истраживања и успјешно преношење у индустријски сектор;
- развој нових модела који интегришу истраживања, образовање и иновације у домену академских и индустријских истраживања;
- израду студија и пројеката за настајање нових компанија, уз примјену истраживања у оквиру Института;
- промоцију високе технологије на националном и интернационалном плану;
- подржавање и подстицање могућности оспособљавања младог истраживачког кадра.

XI. МЕЂУНАРОДНА И МЕЂУАКАДЕМИЈСКА САРАДЊА

1. Остваривање даље сарадње са:
 - Српском академијом наука и уметности и њеним институтима;
 - Црногорском академијом наука и умјетности и њеним институтима, на основу потписаног споразума;
 - Краљевском академијом за економију и финансије Шпаније;
 - Руском академијом наука и умјетности, на основу потписаног споразума и протокола;
 - Македонском академијом наука и умјетности, на основу потписаног споразума о сарадњи;
 - Руским институтом за друштвена (посебно историјска) истраживања из Москве;
 - Конференцијом академија подунавских земаља, која функционише у оквиру Европске академије наука;
 - Хрватском академијом за знаност и умјетност БиХ.
2. Наставак разговора о сарадњи и међусобним односима са Академијом наука и умјетности БиХ;
3. Повећање активности за успостављање сарадње са академијама Грчке, Бјелорусије, Украјине, Чешке, Румуније, Молдавије, Словачке, Словеније и других земаља;
4. Активнији рад на стварању претпоставки и услова за учешће у европским фондовима за науку, истраживање и развој и другим доступним међународним фондовима;
5. Креирање области и теме истраживања за програм међународне научне сарадње;
6. Учешће у припреми пројекта *Енциклопедија академија дунавског региона*;
7. Интензивирање сарадње са Институтом за славистику Руске академије наука, у виду организације заједничког научног скупа;
8. Подршка и учешће у иницијативи за организацију заједничких активности трију академија у БиХ – Академије наука и умјетности Републике Српске, Хрватске академије за знаност и умјетност БиХ и Академије наука и умјетности БиХ;
9. Рад Одбора за међународну сарадњу;
10. Споразум о сарадњи са Словачком академијом наука и умјетности;
11. Споразум о сарадњи са Чешком академијом наука и умјетности;
12. Учешће на научним скуповима подунавских академија – Салцбург;
13. Учешће у формирању асоцијације академија Балкана;
14. Учешће чланова АНУРС-а на научним скуповима других академија;
15. Сарадња са Европском академијом наука и умјетности;
16. Учешће у активностима Међународног научног савјета (ISC);
17. Учешће у активностима Унеска за област науке и културе;
18. Учешће чланова Академије на међународним скуповима и манифестацијама;

19. Успостављање сарадње са научноистраживачким и институцијама културе из земље и иностранства.

XII. ОСТАЛЕ ПЛАНСКЕ АКТИВНОСТИ

У планираном периоду чланови АНУРС-а биће ангажовани и на реализацији осталих активности од значаја за развој и афирмацију Академије, а посебно на активностима које су у вези са радом:

1. *Лабораторије за електронску микроскопију.* – У овој лабораторији, која је формирана у сарадњи са Универзитетом у Љубљани, изводиће се научна истраживања у области карактеризације материјала за примјену у нанотехнологијама (у РС);

2. *Лабораторије за соларну енергетику.* – Настала је као резултат вишегодишњег рада на научноистраживачким пројектима из области алтернативних – обновљивих извора енергије, посебно соларне енергије. Директно је повезана са соларном електраном фотонапонске снаге 2 kWp, постављеном на крову Академијине зграде. Тиме је омогућено континуирано праћење утицаја интензитета сунчевог зрачења, температуре ваздуха, брзине вјетра и влажности ваздуха на енергетску ефикасност фотонапонске соларне електране на подручју Бање Луке. Резултати истраживања користиће се за техноекономске анализе исплативости изградње соларних електрана у реалним условима, као и за подизање нивоа свијести о коришћењу обновљивих и „чистих“ извора енергије.

Чланови одјељења ангажоваће се и у индивидуалном научноистраживачком раду, као и на рјешавању текућих проблема Академије наука и умјетности Републике Српске.

За остваривање средњорочног плана рада Академије посебно је значајан континуиран рад органа АНУРС-а и обезбјеђивање материјално-финансијских средстава.

XIII ФИНАНСИЈСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА

Планирано је да се за остваривање Средњорочног плана (2022-2025) Академије наука и умјетности Републике Српске обезбиједи средства из Буџета Републике Српске. Дио средстава ће Академија обезбјеђивати и из донација, научно-истраживачких пројеката, научних скупова и издавачке дјелатности.

Број: 01-298-3/22

Датум: 17.05.2022.

ПРЕДСЈЕДНИК АНУРС-а
Академик Рајко Кузмановић

